

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 7 (426)

Fredagen den 14 februari 1896.

9:de årg.

Prenumerationspris pr år: Idun ensam ..... kr. 5:— Iduns Modet., fjortondagsuppl. » 5:— Iduns Modet., månadsuppl. .... » 3:— Barngarderoben..... » 3:—	Byrå: Klara södra kyrkog. 16, 1 tr. Allm. telef. 6147. Prenumeration sker å alla postanstalter i riket.	Redaktör och utgfvare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas säkrast kl. 2—3. Redaktionssekr.: J. Nordling.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris 15 öre (lösn:r endast för kompletteringar.)	Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.
---	---	---	--	---

Hilda Blanche.

En interiör från ett svenskt författarhem.

Vi nämnde redan i förra veckans nummer om fröken *Hilda Blanches* i dagarne timade fränfalle, vår oförgätlige August Blanches yngsta syster, hvilken under det sista tioårsskedet af författarens lif förestod hans hem och var den kvinnliga själen däri. Då vi i dag äro i tillfälle bjuda våra läsarrinnor den bortgångnas porträtt, beledsaga vi dock icke detta med en biografi i vanlig bemärkelse. Till en sådan lämnar Hilda Blanches på yttre händelser fattiga lif ringa stoff; hennes gärning var *en inre*: att stå vid broderns sida som hans hems goda genius. En lämpligare ram kring hennes bild än följande skildring från det hem, hvari hon då lefde och verkade, kunna vi därför icke önska oss; och vi tro, att dessa interiörer från Blanches Malmgård med sin egendomliga, trefna gammaldagsstämning äfven skola intressera våra läsarrinnor, så mycket mer som de för deras räkning äro nedtecknade af en med ämnet förtrolig nära frändes penna.

* * *

Gamla människor, hvilka lefva mycket för sig själfva, äro ofta omgifna af en doft utaf minnen, som sätter sin prägel på hela deras omgifning; det är, som då man lägger rosenblad eller äpplen i en låda, allt hvad som finns däri, får en lukt af ålderdom, men en ålderdom med vackra minnen från lifvets somrardagar.

Den lilla våning, där den nyligen afidna fröken *Hilda Blanche* sedan mer än tjugu år tillbaka bodde med sin åldriga trotjänarinna, gjorde alltid på mig samma intryck som en af dessa gamla lådor. Så snart jag trädde in genom dörren, slogo minnena från en förgången tid emot mig. Det låg icke endast i den gammaldags möbleringen, i porträtten på väggarna — de flesta varierande August Blanches bekanta drag; — man kände, att det nuvarande hade mycket litet att göra med själfva lifvet inom dessa väggar, och man behöfde icke vara där många minuter för att finna, hursom hela den hvardagliga idévärlden hos de bägge gamla rörde sig på skrufvar från 1850- och 1860-talen. Men det fanns ingen rost i dessa gångor, hvilka dagligen putsades med minnenas och hängifvenhetens heliga olja.

Det börjar snart blifva så längesedan, att man får vända sig till den äldre generationen för att erhålla kännedom om, hur Blanches Malmgård såg ut; mycket få äro de, hvilka ännu erinra sig det lif, som där fördes.

Den, som nu går öfver Cirkusplan på Östermalm eller som far med spårvagnen Karlavägen fram mellan Artillerigatan och Grefgatan, har svårt att föreställa sig, att ännu för tjugu år sedan var här en stor trädgård, endast bebyggd af en villa af trä, som låg på höjden af en kulle ovanom Karlavägen och af ett

Likna blomman: fröjd åt andra gif,
Fast din egen lifvet från dig tog;

Likna drifvan, som gaf blomman lif,
När för sommarsolen själf hon dog.

J. Lamm.

lägt stenhus åt Grefgatan, med utsikt öfver den gräsbevuxta plan, som längre fram mynnade ut i den af ruckel och fallfärdiga plank omgifna Gumshornsgränd.

Den stora tomt, som sålunda begränsades af Grefgatan, Tullgatan, Artillerigatan och den nuvarande Kommendörsgatan, var Blanches Malmgård.

Hela den nedre delen af Malmgårdens område utgjordes af land, där kålrötter och potatis frodades och där drifhusbänkarne vände sin svarta mylla mot söder. Gick man Skepparegatan fram, så läste man upp grinden, passerade den lilla trädgårdsmästarebyggnaden och vandrade mellan rader af krusbärsbuskar stora allén upp. Midt i backen, som ledde till öfre Malmgården, böjde sig tvänne lindar öfver vägen och mellan dessa sträckte sig en stor veranda, där gästerna ofta vistades.

Hela den öfre Malmgården var genom täta buskar och träd skild från den nedre. Här doftade rosorna, rabatterna voro uppfyllda af tulpaner och reseda, nedanför själfva villan glödde stockrosorna och i träden gulnade de präktigaste plommon. Ett par ladugårdar bredvid erinrade om en redan då försvunnen tid, då på Malmgården fördes fullständigt landtlf.

Själfva villan bestod af tvänne våningar: den nedre hvardagsvåningen och en trappa upp festvåningen.

Trädde man öfver verandan och in i den tämligen rymliga förstugan, så hade man på vänster hand ett stort fyrkantigt rum, som under de senare åren användes till författarens skrifrum. Bredvid skrifrummet låg ett litet kabinet, så kom det något större, enkelt möblerade förmaket med sitt piano och sedan den stora matsalen med utsikt åt Tullgatan, som skiljdes från villan af en dunge fruktträd och af ett högt plank med en ständigt läst bakport. Midt i golfvet af matsalen var en lucka med en vidfästad järnring. Här inunder låg vinkällaren, som alltid var välförsedd och som också spelade en roll vid de litterära och politiska debatterna i Malmgården.

Till höger om matsalen låg »mamsell Hildas» sängkammare. Den förnämsta möbelen i rummet utgjordes af en bred soffa, på hvilken författaren regelbundet brukade taga sig en lur efter middagen; till höger låg köket, där »jungfru Anna» förde spiran.

Gick man uppför den knarrande trätrappan i förstugan, så kom man in i den s. k. röda salongen, ett stort, vackert rum med en balkong, hvarifrån man hade utsikt öfver trädgården och öfver hela Ladugårdslandet. Möbleringen var elegant, och äfven här fanns ett piano.

Till höger om salongen låg biblioteket, hvilket äfven användes till rökrum och hvars bekväma stolar voro klädda med grön guttaperka, och till vänster trenne rum: ett kabinet, författarens sängkammare och längst ut på gafveln det egendomligt formade tältrummet, på hvars förgyllda lister och blommiga tapeter ljuset, mångfärgadt af de olikfärgade rutorna, kastade en behagligt dämpad dager. I sina yngre dagar, då författaren ensam bebodde Malmgården, användes tältrummet både som sängkammare och skrifrum: här skref han sålunda på 1840-talet alla sina teaterpjäser och en stor del af sina romaner.

Det är bekant, att Malmgården under 1850 och 1860-talen var centralpunkten för ett litterärt och politiskt lif, sådant som Sverige hvarken förr eller senare sett samladt på ett ställe. August Blanche var en sällskapsmänniska som få och i lyckliga ekonomiska omständigheter som han var, på samma gång snillrik författare, angenäm sällskapsman och den mest hjälpsamme och uppoftande vän, var det naturligt, att hans umgängskrets skulle vara både vidsträckt och lysande.

Att nämna de personer, som umgingos på Malmgården, skulle nästan vara detsamma som att räkna upp alla den tidens litterära män och kvinnor. Jag behöfver endast framhålla Emelie och Octavia Carlén, Marie Sophie Schwartz, Lea, Wilhelmina Stålberg, Sylvia, fröken Strussenfelt och bland de manliga författarne Herman Bjurström, Ridderstad, Sturzen-Becker, Johan Gabriel Carlén, Jolin, Hedberg och Wilhelm von Braun, hvilken t. o. m. en tid bodde på Malmgården.

Senare, då författaren med sin naturs hela eld kastade sig in i politiken, samlades här 1860-talets liberala politiska värld, företrädd af Lars Johan Hierta, Adlersparre, A. W. Björk, August Sohlman, Julius Mankell, S. A. Hedin m. fl.

Det var dock jämförelsevis sällan, som Malmgården var skådeplatsen för stora sällskap. Isynnerhet under de senare åren af sitt lif, då författaren stundom kände sig trött och i behöf af hvila, undvek han större samkväm. Men dess oftare hände, att han tog några herrar med sig hem till middagen och i en sluten krets af intima vänner tillbragte eftermiddagen. Detta förekom så ofta, att det nästan kunde betraktas som regel.

Det var under sådana förhållanden ingen sinekur att vara husfru på Malmgården. Både »mamsell Hilda» och »jungfru Anna» hade ganska sträfsamma dagar. Författaren, som så mycket älskade att se sig omgifven af litterära och politiska vänner, afskydde däremot att möta främmande ansikten ute i köket och vare sig det var stort främmande eller endast ett par herrar till middagen, så fick köksdepartementet reda sig utan hjälp och punktligt och snabbt måste det gå ändå.

För att rätt förstå, hvad detta innebar, måste man erinra sig den tidens Östermalm. Bodar och butiker funnos icke, vattenledning lika litet, och det nu så väl försedda Östermalms-torg existerade icke som salutorg i samma mening som nu.

Klockan 4 och 5 på morgonen var »jungfru Anna» på benen. Med sina bägge stora matkorgar under armarna traskade hon i väg ner till staden, till Kornhamstorg, till Näsman vid Stora Nygatan och Fiskarehamnen för att göra sina uppköp och knogade så hem hela den långa vägen, pustande och andfädd, ty det var brådtom. Då det gällde fågel, styrdes kosan till Hötorget, som på den tiden var centrum för fågelhandeln, men det var långt dit med.

Detta var den ena sidan af lifvet på Malmgården, det lysande, gästfria lifvet, som hart när ingår i tidens litterära historia.

Men å andra sidan kunde ingenting vara enklare än hvardagslifvet på Malmgården. Få af våra dagars borgerliga familjer torde lefva så tarfligt, som man gjorde där, då man var ensam.

Utgången ur ett fattigt hem, hade August Blanche i grund och botten ytterst enkla vanor och små behof. Liksom hela hans skrifställ utgjordes af en sönderlagen — saladier, i hvilken han ställt ett vanligt bläckhorn, var han, lämnad åt sig själf, den personifierade anspråkslösheten och sparsamheten. Hvad han förstörde på sin egen person, var litet eller intet, men hans vänner och det gästfria lif, han förde, voro honom så mycket dyrbarare. En kopp kaffe på morgonen var frukosten. Kände han sig under förmiddagens lopp hungrig, så gick han ut i skänken och bredde sig en smörgås, och hela supén bestod af ett par smörgåsar samt ett glas ölost.

Det var lugna, stillsamma dagar, detta hvardagslif på Malmgården. De bägge fruntimren sutto för sig själfva i sängkammaren bredvid köket, författaren arbetade, hvilade en stund efter middagen och gick ut en stund på kvällen, men kom oftast, då han icke var bortbjuden, hem till klockan 10. De långa höst- och vinterkvällarne var det kolmörkt inom Malmgårdens vidsträckt område; det var för öfrigt skvalt med belysningen på hela Ladugårdslandet, där en och annan vandrare smög sig fram på de trånga, knaggliga gatorna. Uppe vid villan hördes stora »Nero» skälla och författaren gjorde alltid, innan han gick in, ett slag rundt omkring byggnaden för att se efter, att allt var lugnt och fredligt.

I detta hvardagslif ingingo dock de musikaliska kvällarne som regelbundet afbrott, ty dessa kvällar hörde till hvardagslifvet och icke till den mera officiella sidan af Malmgårdens tillvaro.

Hvarje lördagseftermiddag samlades några få förtrogna vänner och idkade musik. Där voro harpspelaren Pratte, fröken Olivia Regnell samt musikern C. A. Nygren och af de litterära vännerna ofta Lea, men i så fall endast hon. Värden satt mestadels tillbakalutad i soffhörnet och hörde tyst på, då han icke själf satte sig vid pianot och föredrog några af sina kupletter. Men rätt som det var, kunde han smyga sig ifrån sällskapet och gå upp till sig. Man hörde hans steg i öfre våningen, men gjorde intet afbrott, ty man visste, att han älskade höra, hur de spelade.

Under det sista året af August Blanches lif kan man säga, att hvardagslifvet på Malmgården, sådant som jag nu skildrat det, var regel. Författaren var trött och undvek sällskapslifvet så mycket som möjligt.

Hvem vet — hade han lefvat längre — och han var icke gammal, då han dog — så hade han kanske blifvit en enstöring, som lefvat mest för sig själf och sett en ny tid gå förbi med sina förändrade förhållanden och brutna illusioner. Men han var lyckligare än så!

Thore Blanche.

Det finns personer, som lägga in sina minnen i ättika i stället för att sylta in dem.

Grenville Murray.

Tre sonetter

af
Loffen von Krømer.

Eleonora Duse.

*Hur väl jag minns din Marguerite
Gautier,
hur skön Kleopatra, där fram hon skrider!*

*Mot dig har segern aldrig upphört le,
och nya lagrars krans hvar roll dig
vrider.*

*Dig genomströmma lifvets väl och ve,
dess sällhetsrus, dess svall af bittra
strider,
så länge hjärtat jublar, hjärtat lider,
skall mera sant dem ingen återge.*

*Oemotståndligt du oss med dig rycker
och drar oss in i lidelsernas brus,
tills deras offer hvarje själ sig tycker...*

*Af nerver blott din lifstråd Parcen spun-
nit,
och till ditt hjärta blodet knappast hun-
nit,
förrän det byts i snilletts klara ljus.*

* * *

Det högsta.

Till dig.

I.

*Ja, finge jag af ödet att begära,
jag valde då, jag vill det icke dölja,
hvad mörka moln min himmel än må
hölja,
jag valde solens ljus, jag valde... ära.*

*O, att af evig strålgans kronan bära
re'n på den strand, som tidens vågor
skölja,
och ädla andars väg till ljuset följa,
hvars himlalågor värma och... förtära!*

*Hur sällt att tänka, att hvar dröm du
jagar,
om ock han tyckes fjärran från dig
sväfa,
skall gå i arf ännu i sena dagar;*

*att än ditt namn skall klinga skönt på
jorden,
när i dess mull man gått att ned dig
gräva
och hjärtats glöd en askhög blott är
vorden.*

II.

*Nej, när din blick i min en gång sig
sänkte,
var detta mer än hvad du nämner sken,
all sällhet mig din kärleks vårfläkt
skänkte
i ungdomsdagar under blomtyngd gren.*

*Den milda glans, som i ditt öga blänkete,
det blida draget på din panna ren,
ditt dyra svar på hvad jag ljufvast
tänkte,
för mig var guldets städs på sängens ten.*

*Att trofast älska och att älskas ömt,
är att i tiden redan se sig sluten
i evighetens famn af frid och ro...*

*Den strimma sol jag i mitt hjärta gömt
skall där helt visst till lifvets afton bo
och mot mig le ännu i dödsminuten.*

*

"Promenera och spatsera."

Hvem har uppfunnit detta, att »gå och spatsera», eller som det vanligast och mer betecknande heter, »gå ut och gå»? För hundra år sedan tänkte ingen därpå. Fotresor företogs visserligen, men blott i ändamål att billigare eller angenämare eller litet uppseendeväckande färdas från en ort till en annan. Och detta var egentligen männen förbehållet. Fruntimren skulle hålla sig hemma och inne, och kroppsrörelse hade man väl tillräckligt under sysslorna. Än i dag kan man, då fråga väckes om att unga flickor skola »taga motion», få det svaret: »sätt sig hon i väfstolen, så får hon motion nog!» Och det får hon utan tvifvel, men hon får ej frisk luft, och det behöfver hon lika väl. Ännu på femtioalet i vårt århundrade kunde man få höra fruvar ur de högre klasserna beteckna såsom opassande att unga flickor skulle »trafva omkring på gatorna», utan något mål, utan att en betjänt på tre stegs afstånd följde dem i hälarne. Den som skrifver detta har själf i sin grönaste ungdom hört det och lidit smälek för sitt omätliga begär efter frisk luft, hvilket begär måhända dock grundlagt en stark och jämn hälsa.

Den, som så hafva kan, bör efter min mening aldrig försumma att »gå ut och gå» — det vill säga, gå endast för att gå, icke gå i butiker och dylikt, utan blott för att hämta frisk luft. Väderleken bör ej afskräcka — man kläder sig efter vädret och afpassar promenadens längd likaså. Man må ej tro, att det gör samma nytta att »gå ut och handla», gå i folkträngsel för att beskåda något mer eller mindre sevärdt och dylikt, som att helt enkelt »gå ut och gå» — endast vandra för vandringens skull, ej för något annat. Visserligen finnas de, som verkligen ej hafva tid till denna rekreation, men många, många äro de, som blott inbilla sig ej hafva tid. Äfven de, som arbeta, och som, trötta af arbetet, hvilat sig vid en bok eller i ett soffhörn, äfven de skulle, oakadt tröttheten, hafva godt af en promenad, om den också ej räckte mer än 15 — 20 minuter. Detta, att gå utan att behöfva tänka på något, som skulle utföras eller uträttas, detta är i och för sig en hvila och är det egentligen särskildt hälsobringande i promenaden. Man känner sig fri, lugn och stärkt af sol och blå himmel och ljufvig luft, om vädret är vackert, af en liten strid mot storm och regn, om det är ruskigt. Och huru brådtom man än har, bör man dock alltid kunna offra en halftimme för en så billig och hälsobringande medicin som en vandring i fria luften. Men...

Det finnes dessvärre ett men, och ett men med stora, stora bokstäfver, som är ett nära på öfverstigligt hinder, och det heter — omklädsel. Åtminstone i städerna. Man kan ej gå ut annat än i lämplig toalet, och hellre sitter man där man sitter. Besväret att kläda om sig hindrar mången;

sparsamhet hindrar många andra. Man vill vara »gatsnygg», man vill hafva hatt och kappa och promenadkläder *fraicha* och fina, och det befordras ej genom att hvarje dag i alla väder gå ut med dem.

Det skulle dock med god vilja vara möjligt att äfven vinna detta. Den, som blott besväret hindrar, bör kunna anskaffa en för promenad lämplig dräkt — en passande kappa, som skyler hela hvardagsdräkten, och en hufvudbonad, som kan uthärda väderlekens ombytthet. Ty *det* lilla besväret, att påtaga ytterkläder, det måste man dock under alla omständigheter underkasta sig. Och den, som åter ej anser sig hafva råd till dylikt och ej heller vill vederväga sina prydliga ytterkläder, har väl ändock, när hon anskaffar den nya kappan och hatten, en gammal dito i behåll, som med reparation kan göra tjänst, när hon går ut för sin hälsas skull och ej för att förevisa sin elegans. Och när hennes bekanta *vela*, att hon har en fin toalett, och när hon i butiken kan imponera med den, så betyder det väl ej så mycket, om hon emellanåt blir sedd i de gamla plaggen. I staden har man för öfrigt under hela hösten och vintern den resursen att kunna gå ut i skymningen och om kvällarna, och då är toaletten ej något hinder. Visserligen är gasljus ej detsamma som solsken och aftonvandringen ej så uppfriskande, men den är dock vida bättre än att sitta inne med en tidning och i det skarpa ljuset af fotogenlampan läsa om alla möjliga olyckshändelser, om kalfvar med sex ben, får med två hufvuden, »ovanligt för årstiden» och andra med lockande rubriker försedda, lika intressanta notiser.

I allmänhet anses det på landet mindre nödvändigt, ja mångenstädes nästan löjligt, detta att »gå ut och gå». Visst är att man också där har mera tillfälle att aldeles gratis »få en näsa frisk luft». Man har blott att gå ut på trappan, sticka hufvudet ut genom fönstret o. s. v., för att få en del af sitt behof i detta afseende tillfredsställt. Men man behöfver mera. Först och främst mera luft och annan luft. Man behöfver skogens barrdoftande luft, slättens friska blåst, bergets rena luft. Och man behöfver skogens tysta majestät och lugn, fåglarnas kvitter, ängsblommornas doft, vågornas glitter, trädens sus, rågfältens böljegång, biens surrande, solsken och skuggor — och en fri, vid himmel uppöfver sig. Allt detta behöfver man, man ser det i allmänhet ej, om man ej är »ute och går», det vill säga, om man hvarken nödgas tänka på huru fort man skall komma fram, eller hvad man skall göra, när man väl hunnit sitt mål. Man skall vara fri från sådant, vara naturens helt och hållet, om man fullt skall kunna njuta af naturen. Och det är därför man har så godt af »att bara gå ut och gå», äfven på landet.

En annan fråga är den: »Skall man gå ensam eller i sällskap?» Beror på tycke och smak. Öfverhufvud taget har man vid promenader för hälsans skull mest nytta af att gå ensam, såvida man ej har följe med någon så intim, att man fritt kan tala eller tuga, efter som man hur lust, stanna, vända om, gå åt hvad håll man behagar o. s. v. Stundom kan det vara rent af ett behof att gå ensam. Den husmoder t. ex., som omgifven af en tabrik familj, eller ansträngd af arbete, upptagen af omsorger om mångahanda, kanske ej ens har en vrå för sig själf, där hon kan komma uddan för

annat strumpor, kjolar, damasker, jägerylle, klädnings- och kostymtyger, kapp- och öfverrockstyger samt gardiner, dukar, filter, möbeltyg m. m.

Men att förlägga allt sådant arbete till hemmet vore ju att gå ett par hundra år tillbaka i tiden? Ja, visserligen, om arbetet skulle skötas på samma sätt nu som då. Men härvidlag förefinnes en så stor skillnad, att den fullt berättigar en uppmärksamhet åt hemmet återeröfra en del af fabrikernas arbete. Ty om genom en industriell uppfinning kvinnan sättes i stånd att inom sitt hem, till de sinas omedelbara gagn och med bättre ekonomiskt resultat, använda den tid och det arbete, som hon nu offrar, dels i och dels utom hemmet, för att kunna anskaffa och vidare bearbeta de alster, som produceras uti industrialismens stora Grottekvarn, så blir en dylik uppfinning icke ett medel att ånyo pålägga kvinnan ett arbete, hvarifrån hon förut varit befriad, utan den blir i stället ett nytt medel att lätta hennes arbetsbörda.

En sådan industriell uppfinning ha vi i *Per Perssons nya väf- och stickmaskin*; och vi kunna i sanning känna oss stolta öfver att äran af densamma tillkommer en svensk man.

Man häpnar öfver hvilken mångfald af artiklar, som kan åstadkommas på denna maskin. Den sticker lika bra groft ullgarn som fin ankartråd. Å bolagets utställning i Stockholm finnas en mängd modeller samt väf- och stickprover i de mest olikartade mönster. Väl bör märkas, att arbetet ej är på något sätt ansträngande, utan behagligt och lätt skött. Till och med barn på 10 à 12 år kunna på denna maskin utan spår af fara tillverka sina egna strumpor, klädnings- och kostymtyger etc. Jag har från tillförlitligt håll hört berättas, att en åttaårig flicka på en eftermiddag stickade sex dammhanddukar och att en tolfårig gosse på en dag väfde tyg till en kostym åt sig.

Framför andra väf- och stickmaskiner äger den perssonska åtskilliga företräden, af hvilka ett par äro af synnerligen stor betydelse. Den å andra maskiner befintliga så kallade ramen, hvilken måste dragas fram och åter, varierar i längd mellan 80 och 150 cm.; å här ifrågavarande maskin är däremot ramen ersatt med en mekanism, som är endast 17 cm. lång och lika för alla storlekar af maskiner. Men ej ens denna behöfver dragas i hela sin längd fram och tillbaka, utan endast ett litet stycke utöfver arbetets bredd, hvilket ju, när det gäller mindre arbeten, såsom strumpor, damasker och vantar, är i hög grad tids- och kraftbesparande. Vidare kan man när som helst lämna arbetet och sedan återtaga det, utan att behöfva offra en tanke på, hvar man slutade eller hur man skall börja igen. Det är väl förnämligast genom denna praktiska anordning, som den perssonska maskinen kommer att göra sitt inträde i många hem. Särskildt för husmödrar, som ju tidt och ofta tagas i anspråk för än det ena, än det andra göromålet, är det ju ovärderligt att på detta sätt kunna »springa ifrån». För största delen af de arbeten, som kunna tillverkas och fasoneras i maskinen, finnas nämligen så kallade *mönsterkort*. Dessa fästas i en liten ställning på maskinen; allt efter som arbetet fortskrider, flyttar sig en visare fram och tillbaka öfver mönsterkortet, på hvilket genom särskilda tecken är

angifvet, när in- och uttagningar m. m. dylikt skall ske.

Med ledning af de redan utarbetade mönsterkorterna kunna omkring 200 olika modeller tillverkas. Det har blifvit sagdt, att man, tack vare denna anordning med mönsterkort, kan sätta »hvilken dumbom som helst» att sticka på dessa maskiner.

Af särskild nytta torde den perssonska maskinen kunna blifva inom stora familjer, i synnerhet sådana, där unga flickor äro anställda, för att, som det heter, »gå frun tillhanda». Dessa flickor ge en handräkning än här, än där, men det synliga resultatet af deras arbete är många gånger så obetydligt, att deras matmödrar lätt få den föreställningen att de, äfven när de arbeta från morgon till kväll, snarare äro tärande än närande medlemmar i hushållet. Men låt en sådan flicka ägna ett par timmar om dagen åt arbete vid stickmaskinen, så kommer saken att te sig helt annorlunda. Både hon själf och hennes husbondefolk skola minsann finna sig belättna med resultatet af hennes verksamhet. Äfven vill jag rekommendera maskinen för de hem, där ett par hundra kronors besparing årligen är af afsevärd betydelse, ja kanske till och med utgör villkoret för en tryggad ekonomi. Och sist, men ej minst, bör denna maskin kunna med stor fördel användas af kvinnor — i synnerhet i småstäder och på landsbygden — hvilka för sin utkomst äro hänvisade till sina händers arbete.

Säkert torde vara, att ingen, som skaffar sig denna präktiga medhjälpare i hemmets verksamhet, ångrar köpet; och i de familjer, där den vinner inträde, kommer den utan tvifvel att visa sig mer outhärlig än symmaskinen. G. L.

Från min småskollärarinnetid.

Några minnen och erfarenheter af M. E.—n.

Med tiden gick det emellertid bra nog att sköta skolan. Men jag hade andra problem att lösa, och dessa gällde existensen. Numera skulle jag ju hafva eget hushåll, hvilket, så enkelt det än var, vållade mig i min oerfarenhet ej så litet bekymmer. Jag vill därför särskildt ägna några ord åt ekonomin, kanske det viktigaste kapitlet i en småskollärarinnas tillvaro, om hon nämligen, såsom förhållandet var med mig, valt detta kall för att *lefva* därpå såsom sin enda inkomstkälla.

Jag har redan antydtt, att hennes vederlag är ringa i förhållande till hennes ganska ansträngande arbete, och för många, som hör detta för första gången, låter det kanske otroligt nog. Ja, 300 kronor jämte »husrum och vedbrand» pr år är, hvad en småskollärarinna har att existera på. Tänk hela 81 öre om dagen! Det är ju storartadt eller hur?

Och så mycket svårare blir det för den, som fått — genom uppfostran, skolgång eller dylikt — en vana att kläda sig, om ej som en dam af värld, dock som ett »bättre fruntimmer». Ja, en sak får man lära sig, och det är konsten att hushålla för att få det lilla kapitalet att räcka till äfven för toaletten, som, låt vara af enklaste slag, alltid kräfver sina styfrar. Problemet är verkligen ofta svårlöst, men skolan är också god. Så snart jag kom till insikt härom, försökte jag också att inrätta mig så förståndigt som möjligt. Och med tiden gick det, ty erfarenheten är en god läromästare.

Jag får dock ej underlåta att nämna, att, hvad det dagliga brödet angår, det finnes en extra ordinarie inkomstkälla, hvilken likväl kan vara mycket olika gifvande på olika orter; på denna min första plats var den för mig ett godt bidrag

till hushållet. Härmed menar jag de »gäfvor in natura», hvarmed lärarinnan uppvaktas antingen af barnen eller af bondbrarna själfva. Jag fick ganska ofta besök af möndhustrurna, och då hade de ibland ett och annat med sig.

Dialekten kunde vid sådana tillfällen vålla miss-tag, som voro lustiga nog, på grund af de egen-domliga benämningar de hade på åtskilliga saker. Så kom en gång en vänlig gumma för att hälsa på mig på aftonkvisten och, räckande mig en flaska, frågade hon: »om ej goä lärarinnan ville hålla te' goä me' lite' päjron». Och jag som var en riktig fruktvän, blef aldeles förtjust, gick efter en servet, hvarpå jag utan krus tömde ut innehållet. Gumman såg förvånad ut, men jag betydligt »snopen», då en hop vanliga hederliga potatisar med dithörande jordkullisar rullade ut på den hvita duken. En annan gång kom en liten parfvel och hälsade från »mamma» samt bjöd mig på »mjölksäppa» — hvilket helt enkelt var oskummad mjölk. Emellertid kunde dessa naturprodukter ibland vara af ganska stort värde: kött och fläsk, ägg och smör m. m. — och jag får tillägga, att äfven de fattiga bidrogo, ehuru naturligtvis med gäfvor af ringare värde.

Jag har redan nämnt, att folket var mycket gästfritt, en omständighet som på ett indirekt sätt hade det med sig, att hushållskassan i viss mån skonades. Rundt omkring lågo de välbygda bondgårdarne, och de ofta förmögna bönderna, eller, som de af traktens få veritabla herrskaper kallades, herrskapsbönderna, bland hvilka många hade inrättat sig ganska präktigt, hade hela våningen möblerad och höllo ett präktigt bord, satte ett riktigt nöje i att se gäster hos sig. Särskildt var lärarinnan öfver allt en välkommen gäst. Hvarhelst jag gjorde besök, bemöttes jag med den största välvilja och slapp ej undan — såvida jag ej rent af ville sära de goda människorna — med mindre än att jag gjorde heder åt deras bord. Och ej nog härmed, de frytliga husmödrarna funno det helt naturligt att vid afskedet belasta mig med den rikligaste »förning». Låt så vara att detta ofta var förestaf vadt af bruket, ett vackert bruk var det i alla händelser. — På de få herrgårdar, som funnos i socknen och som ej beboddes af »högdjur», var jag ock en själfskrifven gäst, helst där det var ondt om ungdom.

Jag kan dock ej med tystnad förbigå en kortare period af min vistelse på denna ort, under hvilken jag gjorde mindre angenäma iakttagelser rörande »folket» och dess bildningsgrad. Jag fick i uppdrag af »höga vederbörande» — skolrådet — att sätta i gång en ny skola, som var förlagd långt uppe i skogsbygden, och här voro förhållandena i många hänseenden helt andra. Skolan låg ganska isolerad, långt var det emellan gårdarne och folket var hvarken så sällskapligt eller så vänligt som på bygden. Jag hade svårt att vänja mig vid den dryga, ofta kusliga ensamheten, och dessutom iakttog jag till min ledsnad, att befolkningen var både rå och ohöflig. Ja, det hände till och med att ungdomarne funno ett nöje i att oroa mig genom att t. ex. nattetid »lefva röfvere» omkring min bostad, bulta på fönstren, skräna eller på annat sätt skrämna mig. Lyckligtvis blef denna min »förvisning» kort, och snart återvände jag till min gamla verkningskrets.

På denna plats stannade jag några år, men »ombyte förnöjer», säger ju ett gammalt klas-siskt ordspråk, och en vacker dag sökte och erhöj jag annan plats. Det var för mig en verklig glädje att se, hur den vänliga befolkningen fäst sig vid sin lärarinna och nu på sitt enkla, men till hjärtat gående sätt gaf uttryck åt sin ledsnad öfver, att jag skulle lämna dem.

Sedan dess har jag haft flere platser, men ingenstädes har jag stött på sådana drag hos »folket». Senast har jag haft min verksamhet på ett mindre järnbruk. Oaktadt det behag den på ett bruk rådande större lifligheten medför, kan jag dock ej neka till, att jag fann bruksinvånarne minst sympatiska af alla. Ett bruk står så att säga på gränsen mellan land och stad. Folket där — åtminstone föreföll det mig så; förhållandena kunna ju vara olika — hade åtskilligt gemensamt med landsbefolkningen; men af ofvan omtalade goda sidor: rättframhet, välvilja och gästvänlighet, såg jag få spår. Däremot konstaterade jag hos dessa bruksarbetarefamiljer en utpräglad benägenhet för skvaller — större än i något »Kråkvinkel» — och denna sjuka sträckte sig äfven till »höga vederbörande», hvilka kök kanske voro de värsta skvallerhårdarne.

Att smutskasta sin nästa tycktes vara deras högsta nöje, ja deras andra natur.

* * *

Slutligen vill jag tillägga några ord angående småskollärarynnans kall i allmänhet, såsom jag efter flerårig erfarenhet uppfattat detsamma, och måtte jag på samma gång lyckas i min strävan att härmed gifva några goda råd åt dem bland mina läsarinor, som möjligen ha för afsikt att dela mitt öde. Jag har redan antydtt, att enligt min privata åsikt detta kall är ganska ansvarsfullt, likasom att det kräver större kunskaper och är mera ansträngande än mängden annan bättre aflönad post i samhällets tjänst. Säkert är ock, att äfven inom detta område ett godt resultat i hög grad är beroende af, huruvida lärarinnan äger de nödiga kvalifikationerna, och bland dessa sätter jag i främsta rummet tålmod samt kärlek till de unga.

Dessa barn, som hon skall bibringa de första kunskapselementerna, komma i regeln från hem, där man ej kan tala om uppfostran i egentlig mening. De kunna väl vara ganska olika, dessa hem, sämre och bättre äfven i moraliskt hänseende, men den uppfostran, som där kommer barnen till del, består egentligen blott i föräldrarnes föredöme och blir därför oftast bristfällig. Det åligger därför lärarinnan ej blott att undervisa barnen i skolans ämnen, utan äfven, om hon rätt uppfattar sitt kall, att följa deras utveckling i moraliskt afseende samt att söka leda dem in på rätta vägar, på det att känslan af godt och ondt redan nu må slå djupa rötter i barnens själ och hennes handledning sålunda fullständiga och starka den »uppfostran», som de njutit i hemmet, om den är god, eller bota bristerna, om den är dålig.

En bröllopsdag i Norden för tre hundra år sedan.

För Idun skildrad af A. U. Bååth.

Den festliga dagen börjar med morgonmötet hos brudgummen i hans hem.

Dit samlades då mycket tidigt en skara af hans manliga släktingar och vänner. Den förnämste af dem var »talemannen» eller den forne »bönemannen», han, som på sin tid fört ordet vid brudgummens frieri.

På landet plägade man i allmänhet välja stället präst till talemän, och som sådan hade denne att ensam hålla alla talen på bröllopsdagen. Synnerligen bittida måste han vara uppe, denna morgon, ty det kunde hända, att han redan före dager hämtades af tvänne särskildt utsända män, som infunno sig med flammande bloss.

Man drack mycket under nordens renässanstid. Vi veta sålunda af våra källor, hurusom brudgummens följe redan i den tidiga morgonstunden i hans hem lät sig dryckesvarorna väl smaka, hurusom gästerna redan då togo »goda hjärtestyrkare».

Sålunda ifrar år 1591 biskop Jakob Madson på Fyn häftigt i sin visitatsbok emot det öfverhandtagande, så svåra brännvinsdrickandet på bröllopsdagarnes morgnar. Och i svenska källor från ifrågavarande tid omtalas det ideligen som en gifven sak, att gästerna skulle fägnas med mycket vin och brännvin.

När törsten och hungern blifvit i brudgumsgården grundligt stillade, tog talemannen till orda och anmanade brudgummen och allt hans följe att bryta upp. Detta kallades att »tala ut brudgummen». Sedan tog denne högtidligt afsked af sina föräldrar, fastän äfven de skulle följa med till

brudens hem, dit nu alla drogo, merendels till häst.

Därför kallades också denna morgonsamankomst i brudgummens gård sporrölet.

I samband härmed står hvad Johannes Sundblad omtalar såsom timadt så sent som för femtio år sedan i Västergötland. Han berättar, hurusom man redan så tidigt, när morgonölet verkade, ville visa brudgummens outtröttlige talemänprästen sin erkänsla, hvarvid följande traditionella förhör begynte mellan gästerna. Granne frågade granne: Har du sporrar? — Ja. — Har du? — Ja o. s. v. — Nå, hur är det med prosten? Har han sporrar? — Nej, gode vänner, svaras det. — Det var skada, säger frågaren, viljen I såsom jag, så sala vi samman till ett par sporrar åt honom. — Sedan sattes en tenntallrik i gång bland gästerna: den gick bordet rundt; en hvar lade sin penning därå, och slutligen stannade den fyllda tallriken framför prosten.

Från brudgummens hem bröt man alltså på morgonen upp till brudens. Ofta tog sig detta brölloppståg ståtligt ut. Främst redo brudsvenerna och sedan spelmännen, hvilka ofta lämnade tåget och sprängde upp på höjder och backar, där de läto sina instrument ljuda och för all nejdens förkunna, hur långt det led med brudgumfärden. Efter spelmännen red brudgummen med sin fader på vänstra och prästen på högra sidan; och efter dem drog hela det långa följet af män, två och två, samt till sist brudgummens moder och ogifta systrar.

När tåget närmade sig bröllopsgården, redo tvänne af brudsvenerna i förväg dit för att såsom förridare spörja, om bruden vore färdig att taga emot och brudgummen vore välkommen.

Dessa sändebud mottogos med mat och dryck och skyndade sedan tillbaka till följet med hälsningen, att i brudens hem voro alla redo och alla skulle där vara välkomna.

I Sverige var det sed, att dessa förridare sprängde mellan följet och gården trenne gånger liksom för att visa ömhetsgradernas tillväxt. Första gången kommo de tillbaka med hälsningen, att brudgummen skulle vara bjuden »välkommen», andra gången »mycket välkommen», tredje gången »så mycket, mycket välkommen». Ju närmare man kom gården, dess ifrigare galopperade dessa brudsvener fram och åter på sina svettdrypande hästar, till dess slutligen hela tåget svängde in genom grindarne.

I Sverige och Norge voro då, såsom på sina ställen ännu i dag, grindar och gafflar prydda med granruskor, ursprungligen på det att trollen därmed måtte bortskrämmas.

Och öfverallt i Norden i det sextonde århundradet — vare sig under tak af strå, koppar eller tegel — tittade då från en eller annan solbränd ruta, från någon glugg eller en springa ett nyfiket, blossande anlete ut på tåget.

Det var bruden, som späjade efter sin brudgum.

Ty lyckades det henne på denna dag att osedd först få honom i sikte, skulle hon, enligt allmänna folktron, vara den af de två, som finge makten inom huströskeln.

Makten var ljuf, men den måste hvilas på välstånd. Också för utsikten härtill sörjde man genom särskildt bruk.

När bruden efter slutad »syneförrättning» ilade ned i storstugan för att taga emot de kommande, fick hon nämligen bokstafigt känna, hur skon klämde, ty längs strump-

sömnen lågo mynt, så mycket skon kunde rymma. När hon under dagen stod ut med denna plåga och därtill kunde dansa hela kvällen på dessa mynt, så var detta ett varsel för, att hon kunde komma att vandra på guld hela lifvet igenom.

Rörande detta eljes som ofelbart ansedda medel funnos dock tviflare, som föredrogo en äldre änka med säkra medel i handen framför denna fotfästa anvisning på framtida rikedom. Och deras lefnadsvisdom har samtiden uttryckt så:

Man finner *det* i ankans bo,
som icke är i jungfruns sko.

När brölloppståget kommit in på gården, red man merendels trenne gånger omkring i denna, helst vid sommartid, när en majstång stod präktigt midt på gårdsplatsen.

Därpå steg man af hästarne och trädde in, brudgummen dock oftast en smula långsamt och seende sig försiktigt tillbaka. Ty därute, bakom honom, kunde man, enligt folktron, få framtidens slöja lyft. Böjde hans egen häst hufvudet mot jorden, skulle han själf snart dö; gjorde talemannens det, så gällde varslet bruden. Men höllo båda hästarne hufvudet käckt upp, låg det en lång och lycklig framtid för brudparet.

(Forts.)

Ur notisboken.

En nittonårig hjältinna. En stormig vårdag förlidet år förläste utanför Björns fyr vid inloppet till den s. k. Öregrundsgrepen den finska galeasen »Hebe». Med öfvernaturliga ansträngningar och under öfverhängande lifsfara bergades dock dess besättning af det hjältemodiga fyrmanskapet. I denna bragd deltog och utmärkte sig främst af alla en ung, nittonårig flicka, *Beda Alm*, dotter till fyrmästaren C. M. Alm. Den modiga flickans själfuppoftande handling har väckt allmän beundran, hvarhelst berättelsen om densamma sports, och just nu i dessa dagar funnit ett välförtjänt officiell erkännande. K. m. t. har nämligen på lotsstyrelsens hemställan tilldelat Beda Alm — hvilken vid det nämnda tillfället »arbetat med ett mod och en kraft, som vida öfverstigit hvad man af en kvinna kunnat vänta» — silfvermedaljen »För berömliga gärningar» att i högblått band med gula kanter bäras å bröstet.

Idun hyser förhoppningar att inom den närmare framtiden kunna få pryda sina spalter med den unga hjältinnans bild, som helt visst lifligt torde intressera svenska kvinnor.

Damföreningen »Stjärnan». I dessa dagar för femton år sedan samlades några unga flickor i ett hem här i Stockholm, hvarvid de beslöto att bilda en förening med syfte att verka i välgörenhetens tjänst och att vid sammankomster sysselsätta sig med diskussion öfver uppställda frågor, med sång, musik och läsning. Föreningen, som erhöi namnet Stjärnan, har allt sedan dess fortsatt och växt ut. Under alla åren har den till julen utdelat kläder till fattiga barn; sistlidne jul erhöi 23 barn full beklädnad.

Under det gångna året har föreningen haft sjutton sammanträden; sex af dem ha ägnats åt diskussion. Ämnena, som de unga damerna valt, må ju här anföras: Hvad bör en ung kvinnas verksamhet vara? Förlåtelse, ansvar och ansvars-känsla. Inre och yttre skönhet.

För närvarande räknar föreningen 36 medlemmar. Ordförande är fröken Jeanna Drake. I lördags firade Stjärnan å Hamburger Börs sin femtonde årsfest under den mest animerade stämning.

För värnlösa unga flickor. »Skyddshemmet i Glömsta» — Huddinge socken — har nu i tio år utöfvat sin behjertansvärda verksamhet. Värnlösa flickor mellan 10—12 år mottagas där till ett begränsadt antal, icke öfverstigande tolf, för att under en allvarlig och kärleksfull ledning lära sig arbete och ordning samt utbildas till enkla och dugliga tjänarinnor. De få kvarstanna

Tandläkare dr. Geo. Forssmans nya präparat för tandernas vård. Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandtinktur Bendix, Josephson & Co., 11 Hegerströmgatan

»Nu blir den ju nästan som ny och kommer att hålla ännu ett par månader, till dess jag kan ta till mina sommarklädnigar.»

Annies röst klingade munter, och modern såg ej, att hon en stund därefter i smyg torkade bort en tår, som droppade ner på hennes förkläde.

Och hvarför skulle hon visa modern att hon grät? En försakelse — en helt liten sådan — vållade detta känsloutbrott. Det var så dåligt, tyckte hon, att ens känna det som en försakelse. Men hon kunde ej låta bli att i tankarne följa sina jämnåriga skolkamrater till den präktiga källbacken därborta på åsen. Hela klassen var med och man skulle ha en riktigt glad eftermiddag. Man hade »salat» till tårtor och andra läckerheter, men Annies börs var tom, och — men hvarför skulle hon behöfva att säga dem skälet till att hon ej deltog i utflykten. Hon hade helt enkelt sagt, att hon ej kunde deltaga i nöjet.

Det är halfannat år senare. Ett stridt regn faller och vinden hviner om knutarne. I trädgården utanför fru Skogs fönster stå träden i praktfull höstskrud. Ett och annat vissnadt löf rifves löst af stormen, gör en hvirveldans i luften och slår med ett klaskande ljud mot de våta rutorna, innan det tungt och motvilligt lägger sig till hvila på syskonbädden nere på marken. Inne i rummet är det kyligt och mörkt. En halfpackad kappsäck står framdragen på golfvet och några fruntimmerspersedlar ligga ut-

bredda på stolarne. Det eljes så hemtrefliga rummet har i dag ett upprifvet och oroligt utseende, som harmonierar med höstregnet utanför.

I den lilla hörnsoffan sitter fru Skog, och Annie har slagit sig ned vid hennes fötter, på en pall. Hennes hufvud hvilar i moderns knå, och man skulle kunna tro, att hon sof, så stilla är hon och så orörlig sitter äfven fru Skog.

Heliga tystnad! Kunna några ord, hur vackra och välfunna som helst, säga mera än hvad som finnes gömdt under ditt in-segel.

Annie har tagit moderns båda händer inom sina samt håller dem så fast, som om hon aldrig mera ville släppa dem, och emot denna kärleksknut hvilar hon nu sin kind.

Hur snart skall hon åter sitta så? Modern gör sig tyst samma fråga, men den kommer ej öfver hennes läppar.

Stormen för åter några hopgyttrade blad emot fönstret, rycker i dess fogningar och sänder en kall fläkt ända bort till soffan i vrån.

»Mätte vädret bli bättre i morgon,» säger ändtligen fru Skog. »Det blir eljes en ledsam resa.»

»Åh, det är mest järnväg — bara ett par mil landsväg — och det går snart. Fast nog vore det roligare att få se landskapet i solsken.»

»Jag undrar, om någon är dig till mötes vid stationen?»

»Det tror jag knappt, ty vägen är ju ganska lång. Kanske ändå.»

Ny tystnad.

»Du skrifer snart, förstär du.»

»Ja, så fort jag hinner att bli litet hemvarm, och det skall inte dröja länge.»

»Min egen flicka!» — det bröt ovillkorligen fram — »att jag måste sända dig ut i världen, jag, som så gärna ville hafva dig kvar i hemmet.»

»Du skall få se, att det kommer att gå mycket bra, mamma lilla. Öfver ferierna kommer jag hem, först till jul — och dit ha vi nu bara tre månader — och sedan under sommaren.»

Fru Skog var ej mäktig att svara, men Annies fina öra uppfångade en halfkväfd snyftning, som kom hennes eget mod att sjunka.

»Lilla mamma!»

Hvad det låg mycket i detta utrop. Hade det kunnat öfversättas i andra ord, skulle dessa haft denna mening: »Jag vet, att du behöfver mig — gammal, ensam och fattig, som du är, samt i behof af mycken kärlek och omvårdnad — och dock nödgas jag lämna dig för att förtjäna bröd åt oss båda. Om du visste, hvad det känns tungt.» (Forts.)

Innehållsförteckning:

Hilda Blanche; en interiör från ett svenskt författarhem, af Thors Blanche. (Med porträtt). — Tre sonetter af Lotten von Kremer. — »Promenera och spatsera»; af Mathilda Langlet. — I släde; humoresk för Idun af Erny. — En nutida hustomte; af G. L. — Från min småskollärarinnetid; några minnen och erfarenheter af M. E.-n. (Forts. och slut). — En bröllopsdag i Norden för tre hundra år sedan; för Idun skildrad af A. U. Bååth. — Ur notisboken. — Teater och musik. — En liten hvardagshistoria; för Idun af Sophie Linge. — Tidsfördrif.

Tidsfördrif.

Redigeras af Sophie Linge.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Charad.

Jag minnes, hur i ungdomsår, När lefnadslust brann varm, Och lätt jag fällde känslans tår I glädje som i harm, Hur som mitt första var den tiden Mitt tredje uti hvardagsstriden.

När Israels folk i öknen gick Till daglig mannapisp, Det dock en väldig längtan fick Att äta ko och gris; De tyckte maten var mitt andra Och hotade tillbaka vandra.

Nu smyger öfver mig ibland, Se'n ungdomstiden svann, Mitt hela som en kylig hand I arbetslust, som brann, Och gör mig ofta till en möda Det arbete, som är min föda.

Amalia.

Vokalförändringsgåta.

Med a jag är en lustig fyr, Begifven jämt på äfventyr, Och medan jag än liten är, För mången lekkamrat så kär.

Jag har en egenskap — med i — Som icke här bör onämnd bli, Att jag, i regeln, vill bli fäst Vid den som umgås med mig mest.

Ett längtans mål jag blir till sist För A. och B. och Strand och Kvist, Om man med ö mig ger den piff, Som passar bäst för stek och biff. S. L.

Aritmorem.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 = Högtidsmat.
5 6 7 8 9 = Ett »grinigt» verb.
3 6 4 9 = Ett flicknamn.
4 5 6 7 9 = Hvad man kan, då man känner sig belåten.
9 7 6 4 = Krydda.
4 1 9 3 = Klädesplagg.
4 1 2 7 8 9 = Hvad korken ej kan.
5 3 6 7 8 9 = Ett slags läs.
5 3 2 7 8 9 = Verb.

Nilep.

Aritmogryf.

Grid for Aritmogryf with numbers 1-15 in a 7x7 arrangement.

- 1) Magasin för hö och strå.
2) Man, som har en ryktbar tå.
3) Aldrig man det nämna må.
4) Blank metall till färgen grå.
5) Vattenfall så skönt som få.
6) Fornsvenskt namn här råkas på.
7) Stackars hönan blef just så.

Begynnelse- och slutbokstäfverna — lästa uppifrån och nedåt. — Bilda namn på tvänne europeiska stater. S. L.

Paragram.

Om nedanstående ord utbytas mot andra ord af närsläktad eller motsatt betydelse, t. ex. dryck — lilja = mat — ros (matros), så erhållas 12 nya ord, hvilka enligt samma regel gifva namnen på lika många svenska städer.

- 1) Krona — kaj,
2) mott — sven,
3) hed — tiga,
4) sätt — il,
5) rock — vår — bukt,
6) blod — dal,
7) hö — köping,
8) sund — holme,
9) stads — krans,
10) fog — visar — hem,
11) karbol — ryggs,
12) ack — klipptes — skepnad.

Pirfvel.

Ifyllnings-länk-gåta.

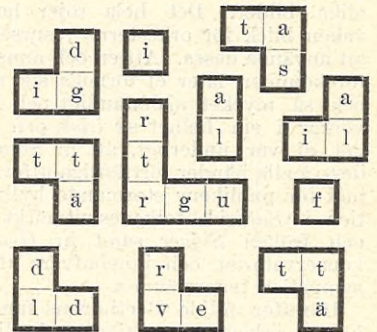
Hufvudordet (12 bokstäfver) — hvilket bildas genom att låta ifyllningsorden såsom länkar gripa in i hvarandra — är af enbart praktisk art och styres af balkar och lagparagrafer.

Flickan i drömmar försjunken är uti aftonstunden; Dagsorl aftar, natt är när öfver gulnande lunden, Flickan tänker på den hon har kär; Småningom sig länka drömmarne så här:

Hvad vore mig världen om — ej fanns, Hur blir väl min lefnad om icke i hans Min — jag får lägga för lifvet? Hvi är mig ej redan så blifvet! I tycken och — vi passade samman, Vår — vi hade i skämt och i gamman,

Dels fann han på ett, jag — på ett annat! Tänk, om jag längre i — stannat! Ett — jag där velat med honom få bygga, Hans vilja min —! På hvarandra helt trygga. Ja, vårt skulle nog bli ett bästa slags —, Ett på kärlek bygd, ej ett —. b-g.

Mosaik-gåta.

Ett ordspråk.

Lösningar.

Logogryfen: Barndomsminne; o, sommar, dom, moder, Aron, Rom, mod, rosen, Mina, dans, om, men, mars, orm, mord, arm, is, Ida, Nora.

Bokstafs-charaden: Lifvet.

Namngåtan: Hermina, Berta, Saima.

Anagrammet: Stör, röst, lörs, strö.

HULTMANS Cacao & Chocolad rekommenderas som den bästa och vitsordas på det varmaste af professorerna hrr Joh. Lang, Seved Ribbing, Nils O:son Gadde, C. J. Ask samt doktor Olof Moberg.